

**Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu**

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Uhlíře, soudce Ludvíka Davida a soudkyně zpravodajky Milady Tomkové o ústavní stížnosti **RNDr. J. P.**, zastoupené JUDr. Klárou Long Slámovou, advokátkou, sídlem Urbánkova 3360/47, Praha 12 – Modřany, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2020 č. j. 21 Cdo 4159/2019–336, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. března 2019 č. j. 30 Co 45/2019-286 a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. srpna 2018 č. j. 17 C 56/2014-245, za účasti **Nejvyššího soudu, Městského soudu v Praze a Obvodního soudu pro Prahu 1**, jako účastníků řízení, a **České republiky – České obchodní inspekce**, sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2 – Nové Město, jako vedlejší účastnice, takto:

I. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2020 č. j. 21 Cdo 4159/2019–336, rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 12. března 2019 č. j. 30 Co 45/2019-286 a rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. srpna 2018 č. j. 17 C 56/2014-245 byla porušena stěžovatelčina práva na soudní ochranu a na ochranu vlastnictví zaručená čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2020 č. j. 21 Cdo 4159/2019–336, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. března 2019 č. j. 30 Co 45/2019-286 a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. srpna 2018 č. j. 17 C 56/2014-245 se ruší.

Odůvodnění

I.

Vymezení věci

1. Ústavní stížností se stěžovatelka domáhá zrušení usnesení Nejvyššího soudu, rozsudku Městského soudu v Praze (dále také „městský soud“) a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 (dále také „obvodní soud“).

2. Jak vyplynulo z ústavní stížnosti a vyžádaného spisu Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 17 C 56/2014, vedlejší účastnice se žalobou domáhala, aby soud uložil stěžovatelce povinnost zaplatit jí částku 1 310 061 Kč představující náhradu škody, za kterou stěžovatelka, jako bývala zaměstnankyně vedlejší účastnice na pracovním místě ústřední ředitelky, odpovídala. Stěžovatelka měla vedlejší účastnici způsobit škodu tím, že bezprostředně po svém jmenování do funkce dala výpověď pro nadbytečnost několika vedoucím zaměstnancům, přičemž jedna z těchto výpovědí byla určena za neplatnou a vedlejší účastnice byla povinna na základě soudních rozhodnutí vyplatit náhrady platu spolu s úroky z prodlení a nahradit náklady soudních řízení. Následně vzala vedlejší účastnice žalobu

částečně zpět a nadále požadovala pouze uhrazení čtyř a půlnásobku průměrného platu stěžovatelky.

3. V odůvodnění obvodní soud uvedl, že stěžovatelka porušila pracovní povinnosti, konkrétně § 301 písm. d) a § 52 písm. c) zákoníku práce, když rozhodla o organizační změně, a především samotnou výpovědí, která byla vůči zaměstnanci zcela účelová, ve snaze ho nahradit jinou osobou, která následně vykonávala stejnou agendu. O nesplnění výpovědního důvodu podle § 52 písm. c) zákoníku práce bylo pravomocně rozhodnuto Obvodním soudem pro Prahu 2 ve věci sp. zn. 23 C 163/2009, když byla výpověď určena za neplatnou. Obvodní soud dále uvedl, že ke škodě na majetku vedlejší účastnice by nedošlo, kdyby nemusela vynaložit náklady na náhradu platu zaměstnance. Obvodní soud proto považuje za jedinou příčinu vzniku škody rozhodnutí stěžovatelky o organizační změně a neplatnou výpověď.

4. Městský soud ústavní stížností napadeným rozsudkem potvrdil rozsudek obvodního soudu. V odůvodnění uvedl, že nárok vedlejší účastnice není promlčený, protože okamžikem výpovědi nedošlo ke vzniku škody. K tomu podle městského soudu došlo až vznikem povinnosti vedlejší účastnice nahradit mzdu zaměstnanci.

5. Nejvyšší soud ústavní stížností napadeným usnesením dovolání stěžovatelky odmítl, neboť považoval rozhodnutí městského soudu za souladné s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu a nebyl důvod, aby rozhodné právní otázky byly posouzeny jinak. Podle Nejvyššího soudu nárok vedlejší účastnice není promlčený, protože škoda vzniká až umenšením majetku poškozeného. Nejvyšší soud považoval závěr městského soudu, totiž že nelze všechny případné škody způsobené všemi neplatnými výpověďmi z pracovního poměru, které dala stěžovatelka, sečíst a tyto společně omezit jedním čtyřapůlnásobkem jejího pravděpodobného výdělku, neboť samostatnou škodou je škoda plynoucí z každé samostatné události zvlášť, přičemž škodní událostí je neplatná výpověď, za souladný s ustálenou rozhodovací praxí. Ke stejnému konci dospěl Nejvyšší soud i k závěru městského soudu, který nezjistil žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro moderaci výše požadované náhrady škody.

6. V ústavní stížnosti stěžovatelka uvádí, že obecné soudy svými rozhodnutími zasáhly do jejích ústavně chráněných základních práv a svobod. Konkrétně uvádí, že došlo k zásahu do jejího základního práva na soudní ochranu garantovaného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod („dále jen „Listina“). Stěžovatelka je také přesvědčena, že obecné soudy porušily její základní právo na ochranu majetku zakotvené v čl. 11 odst. 1 Listiny. Dále stěžovatelka tvrdí, že postupovaly v rozporu se zásadou limitace veřejné moci stanovené čl. 2 odst. 2 Listiny a v rozporu s dalšími ústavními mezemi kladenými na uplatňování veřejné moci čl. 4 Listiny.

7. Dle stěžovatelky měly obecné soudy spojit další blíže neurčená řízení, která probíhají mezi stěžovatelkou a vedlejší účastnicí. Stěžovatelka je přesvědčena, že ke spojení existovaly důvody, a uvádí, že obecné soudy se její argumentací dostatečně nezabývaly. Dále stěžovatelka uvádí, že zejména obvodní soud nesprávně uplatnil své moderační právo a že jí nebylo umožněno s vedlejší účastnicí o náhradě škody jednat. Stěžovatelka je rovněž přesvědčena, že soudy postupovaly nesprávně při určování běhu promlčecí lhůty. Stěžovatelka též zpochybňuje své výlučné zavinění způsobené škody.

II.

Průběh řízení před Ústavním soudem

8. Ústavní soud vyzval účastníky a vedlejší účastníci řízení k vyjádření k ústavní stížnosti.

9. Obvodní soud pro Prahu 1 se k ústavní stížnosti nevyjádřil.

10. Městský soud v Praze odkázal na odůvodnění jeho rozhodnutí ve věci.

11. Nejvyšší soud uvedl, že ústavní stížnost považuje za polemiku na úrovni podústavního práva. Podrobně se dále vyjádřil k otázce promlčení, resp. počátku běhu promlčecí lhůty. Podle Nejvyššího soudu se mají posuzovat předpoklady odpovědnosti u každé škodní události zvlášť, a tedy se u každé musí odděleně uplatnit pravidlo dle § 257 odst. 2 zákoníku práce, na čemž by nic nezměnilo, ani kdyby došlo k procesnímu spojení řízení, v nichž je řešena odpovědnost stěžovatelky za škodu způsobenou výpověďmi navazujícími na organizační změnu. Konečně, Nejvyšší soud uvedl, že v řízení nebyly shledány důvody hodné zvláštního zřetele, pročež moderační právo nebylo vůbec využito.

12. Česká republika – Česká obchodní inspekce ve vyjádření uvedla, že soud postupoval správně, když nepřistoupil ke spojení věcí, neboť v každém jednotlivém případě, které byly navrženy ke spojení, se nárok na náhradu škody vázal k jiné výpovědi, a tedy každý nárok bylo zapotřebí posuzovat samostatně dle individuálních okolností každého případu, což navíc bylo v zájmu stěžovatelky. Dle mínění vedlejší účastnice byly příčinou vzniku škod způsobených stěžovatelkou vždy jednotlivé neplatné výpovědi dané konkrétním zaměstnancům. Každý případ je tedy zapotřebí posuzovat individuálně jako samostatnou škodní událost. Vedlejší účastnice rovněž vyplácela každému neplatně propuštěnému zaměstnanci náhradu mzdy samostatně ve výši stanovené soudy dle individuálních okolností případu. Namítá-li stěžovatelka, že soudy chybně aplikovaly moderační právo, vedlejší účastnice k tomu uvádí, že soudy pro jeho aplikaci vůbec neshledaly podmínky. Soudy pak dle vedlejší účastnice postupovaly správně i v otázce promlčení. Vedlejší účastnice v této souvislosti upozorňuje, že spory o náhradu platu se zaměstnancem, jehož výpověď vedla ke vzniku škody řešené v této věci, pravomocně skončily až v roce 2020. Vedlejší účastnice tedy nečekala s uplatněním nároků vůči stěžovateli až na dobu, kdy byly vyplaceny všechny náhrady platu, které byly dotyčnému zaměstnanci soudně přiznány, nýbrž uplatnila nárok vůči stěžovateli v okamžiku, kdy na základě vývoje soudních sporů byly vyplaceny první částky. Konečná výše škody tak není 1 310 061 Kč, jak bylo uvedeno v žalobě, což ostatně vyplývá i ze samotné žaloby, nýbrž je násobně vyšší. S ohledem na skutečnost, že již výše uvedená částka několikanásobně přesahovala zákonný limit 4,5 násobku platu stěžovatelky, nebyly následně vůči stěžovateli další nároky na náhradu škody uplatňovány.

13. Možnosti podat k obdrženým vyjádřením repliku stěžovatelka nevyužila.

III.

Procesní předpoklady řízení o ústavní stížnosti

14. Ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, jež byla účastnicí řízení, v němž byla vydána napadená rozhodnutí, a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s požadavky § 29 až § 31 zákona o Ústavním soudu a ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu *a contrario*).

15. Ústavní soud rozhodl podle § 44 zákona o Ústavním soudu bez nařízení ústního jednání, neboť od něj nemohl očekávat další objasnění věci.

IV.

Vlastní posouzení

16. Ústavní stížnost je důvodná.

17. Ústavní soud jako soudní orgán ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy České republiky) není součástí soustavy soudů a není jim instančně nadřízen. Výklad a použití podústavních předpisů proto zásadně náleží obecným soudům, nevybočují-li ovšem z ústavních záruk řádného procesu. Těm by neodpovídaly výklad a použití podústavního práva, jež by nezohlednily dopad některého ústavně zaručeného práva nebo svobody na posuzovanou věc nebo by nerespektovaly jednoznačně znějící kogentní normu nebo by zjevně a neodůvodněně vybočovaly ze standardů výkladu, který je v soudní praxi uznáván, respektive který odpovídá všeobecně přijímanému chápání dotčených právních institutů, případně by zcela popíral smysl a účel těchto institutů. Rozhodnutí, jehož nosné důvody by byly výsledkem takto nesprávně provedeného výkladu, by z ústavněprávního hlediska nemohlo obstát.

18. Zároveň platí, že základním předpokladem přezkumu ústavní konformity právního názoru obecného soudu, a současně podmínkou řádně vedeného soudního řízení ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny, je existence řádného odůvodnění soudem vydaného rozhodnutí (srov. např. nález sp. zn. III. ÚS 119/14 ze dne 12. 1. 2016). Jak Ústavní soud konstantně uvádí, nezávislost rozhodování obecných soudů se uskutečňuje v ústavním a zákonném procesněprávním a hmotněprávním rámci. Procesněprávní rámec představují především principy řádného a spravedlivého procesu. Jedním z těchto principů, představujícím součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu, a vylučujícím libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky odůvodnit (§ 157 odst. 1 občanského soudního řádu) a to způsobem, zakotveným v § 157 odst. 2 občanského soudního řádu. Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé (viz např. nález sp. zn. I. ÚS 1356/16 ze dne 12. 9. 2016).

19. V posuzované věci soudy přistoupily k výkladu relevantních ustanovení zákoníku práce způsobem, který by sice osamoceně, ve vztahu ke každému z nich, nutně pochybnosti o své ústavnosti vzbuzovat nemusel, ovšem následná společná aplikace takto vyložených ustanovení na stěžovatelčin případ vedla – i v důsledku nedůslednosti, s níž soudy k uplatnění svých teoretických východisek přistoupily – k důsledkům, které zákon nejenže nepředpokládal, ale kterým se dokonce výslovně snaží předejít.

20. Stěžovatelka po nástupu do funkce ústřední ředitelky České obchodní inspekce v roce 2007 přistoupila k její reorganizaci a k propuštění zaměstnanců, které v návaznosti na reorganizaci shledala nadbytečnými [§ 52 písm. c) zákoníku práce]. Někteří zaměstnanci se proti výpovědi bránili žalobou, přičemž byli úspěšní, neboť soudy shledaly, že proklamovaný výpovědní důvod nebyl dán. To vyústilo v náklady pro vedlejší účastníci, která je po stěžovatelce vymáhala jako škodu, jíž stěžovatelka měla způsobit zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním (§ 250 odst. 1 zákoníku práce). Škodu vedlejší účastnice uplatňovala vícero samostatnými žalobami vztahujícími se vždy ke konkrétní výpovědi.

21. Soudy vyšly z toho, že škodní událostí byly samotné výpovědi, nikoli reorganizace vedlejší účastnice, v důsledku čehož nebylo nezbytné řízení o jednotlivých žalobách spojit. V posuzované věci tedy byly řešeny jen náklady spojené s propuštěním jednoho zaměstnance. Tím, zda byly v jeho případě naplněny výpovědní důvody, se soudy podrobněji nezabývaly, neboť vyšly z pravomocného rozsudku, podle kterého byla výpověď neplatná. Podle soudů pak stěžovatelka tím, že dala neplatnou výpověď, zaviněně (ve formě vědomé nedbalosti) porušila povinnost dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jí vykonávané [§ 301 písm. c) zákoníku práce]. Náhradu škody, která tím vznikla, soudy omezily na základě § 257 odst. 2 zákoníku práce, podle kterého výše požadované náhrady škody způsobené z nedbalosti nesmí přesáhnout částku rovnající se čtyřapůlnásobku měsíčního výdělku zaměstnance, který způsobil škodu.

22. Soudy tak již v řízení o neplatnosti výpovědi v podstatě rozhodly o tom, že porušila své pracovní povinnosti, a to povinnosti do značné míry obecné, a sice „dodržovat právní předpisy“. Konkrétní porušení této povinnosti pak nespočívalo ve zjevném jednání stěžovatelky v rozporu s právními předpisy (kdy by např. dala zaměstnanci výpověď z důvodů, které zákon nepřipouští), nýbrž v odlišném názoru na to, zda byla za daných okolností naplněna skutková podstata dle § 52 písm. c) zákoníku práce, tedy zda se určití zaměstnanci stali v důsledku proběhlých organizačních změn nadbytečnými.

23. Ústavní soud nepochybně, že i to může v souladu se zákonem představovat porušení pracovních povinností vedoucí ke vzniku odpovědnosti za škodu, pakliže soudy dospějí k závěru, že toto porušení bylo zaviněné, jak soudy v napadených rozhodnutích učinily. Zákon ovšem tuto odpovědnost připouští za současného výrazného omezení důsledků takového pochybení, nešlo-li o pochybení úmyslné (a tak tomu podle soudů v posuzované věci nebylo). Toto omezení je zakotveno v již výše zmíněném § 257 odst. 2 zákoníku práce, který omezuje výši požadované náhrady na čtyřapůlnásobek výdělku. Cíl tohoto ustanovení je zřejmý, tedy zajistit, aby jedno nedbalostní pochybení zaměstnance nebylo pro něj ve svých důsledcích likvidační.

24. Ustanovení § 257 odst. 2 zákoníku práce bylo aplikováno i v posuzované věci, avšak jeho ochranná funkce byla poněkud potlačena tím, že se vztahuje na každou udělenou výpověď zvlášť (neboť každá výpověď měla představovat samostatnou škodní událost). Soudy zde vyšly z judikatury Nejvyššího soudu, podle níž v případě objektivní kumulace více škodních událostí je třeba zkoumat splnění předpokladů odpovědnosti zaměstnance za škodu v každém škodním případě zvlášť (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 8. 2002 sp. zn. 21 Cdo 1111/2001), čehož důsledkem podle Nejvyššího soudu je, že musí také u každé odděleně vyčíslené škody uplatnit pravidlo obsažené v § 257 odst. 2 zákoníku práce. Ústavní soud zde poznamenává, že ačkoli je tento důsledek do určité míry logický, tak zatímco povinnost zkoumat splnění předpokladů odpovědnosti zaměstnance za škodu v každém škodním případě zvlášť odpovídá smyslu zákonné úpravy i pracovního práva obecně, neboť chrání zaměstnance před možnou odpovědností za škodu, kterou nespáchal, tak oddělená aplikace § 257 odst. 2 zákoníku práce jde naopak zaměstnanci k tíži, a svým způsobem předmětné ustanovení potlačuje, neboť obchází z něj plynoucí požadavek, aby zaměstnanec odpovídal za jedno nedbalostní pochybení maximálně do výše čtyřapůlnásobku svého výdělku.

25. Je pravda, že formálně vzato se při kumulaci škodních událostí zaměstnanec nedopouští jednoho pochybení, ale pochybení více. Tedy kdyby např. stěžovatelka podala dvě neplatné výpovědi, v logice výše uvedeného by se dopustila dvou nedbalostních pochybení,

a odpovídala by tak za každé zvlášť do výše čtyřapůlnásobku svého výdělku. Zároveň ovšem nelze pominout, že ačkoli by šlo o dvě formálně samostatné škodní události, měly by obě původ v jedné skutečnosti, resp. v jednom pochybení – v nesprávném posouzení důsledků proběhlé reorganizace z hlediska možné nadbytečnosti zaměstnanců, jejichž původní pracovní místo (minimálně formálně) již neexistuje. Takoví zaměstnanci mohou být dva, ale může jich být také daleko více, přičemž každým z nich by narůstal činitel násobící čtyřapůlnásobek zakotvený v § 257 odst. 2 zákoníku práce. Jinými slovy, jeden nesprávný výklad zákona by mohl vést k ekonomicky likvidačním důsledkům, kterým se právě § 257 odst. 2 zákoníku práce snaží zabránit. Ústavní soud na tomto místě dodává, že tyto důsledky, potenciálně devastující i pro pracovně aktivního člověka, mohou s ohledem na délku soudních sporů a výklad Nejvyššího soudu k počátku běhu promlčecí lhůty nastat i více než deset let po škodní události, tedy např. v době, kdy už škůdce ani nebude výdělečně činný. Soudy by tyto okolnosti měly mít na paměti a zejména při posuzování zavinění uvážit, zda k případnému pochybení, resp. nedbalosti došlo prvotním, zastřešujícím aktem (zde reorganizací), resp. v jeho důsledku, nebo naopak bylo skutečně bez přímé vazby na reorganizaci postupováno opakovaně nedbale při podávání každé jednotlivé výpovědi.

26. Při pohledu na napadená rozhodnutí je přitom patrné, že soudy nepohlížely na předmětnou výpověď osamoceně, nýbrž odpovědnost stěžovatelky, zejména její zavinění, dovozovaly uceleně z jejích kroků týkajících se i dalších propuštěných zaměstnanců. Tak tedy dle obvodního soudu stěžovatelka porušila pracovní povinnosti již tím, „*když rozhodla o organizační změně ... a především samotnou výpovědí*“, a příčinnou souvislost mezi jednáním stěžovatelky a vzniklou škodou „*pak soud jednoznačně spatřuje v tom, že nebytí organizační změny a udělené výpovědi ... ke škodě na majetku žalobce by nedošlo*“. Při hodnocení zavinění stěžovatelky se obvodní soud zaměřil takřka výhradně na okolnosti přijetí organizačních změn. Obvodní soud stěžovatelce přičetl k tíži, že se již před provedením organizačních změn neobrátila ze své úřední pozice na osobu, která by jí mohla poskytnout kvalifikovanou právní radu. Dle obvodního soudu navíc z „*časového hlediska je zřejmé, že žalovaná neměla dostatek času na to, aby se seznámila s vnitřním chodem ústředního inspektorátu České obchodní inspekce, kdy zcela zásadní organizační změny mající přímý vliv na vrcholovou strukturu ČOI a její fungování provedla ze své iniciativy okamžitě po svém nástupu do funkce. Organizační změnu nekonzultovala z pozice ústřední ředitelky ČOI, ke konzultacím, které probíhaly před jejím jmenováním nelze přihlížet, když tyto neprobíhaly z titulu její funkce, jednalo se pouze o neformální, neoficiální rady. Z jednání žalované tedy dle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že tyto organizační změny byly provedeny účelově a z hlediska rizik pro zaměstnavatele zcela neuváženě*“. Na tyto závěry odkázal i městský soud.

27. Výsledek je tedy takový, že pro účely (mimo jiné) § 257 odst. 2 zákoníku práce je každá výpověď hodnocena jako samostatná škodní událost, avšak zavinění stěžovatelky soudy vztahují ani ne tak k těmto událostem jako spíše k reorganizační změně, která je zastřešuje.

28. Dle názoru Ústavního soudu ovšem soudy musejí být ve svém výkladu důsledné. To znamená, že je-li škodní událostí samotná výpověď, musí se i posouzení zavinění stěžovatelky vztahovat k této výpovědi. Jinak řečeno, soudy musejí posoudit, zda stěžovatelka zaviněně (svou nedbalostí) porušila nějakou svou pracovní povinnost propuštěním zaměstnance v situaci, kdy již došlo k organizační změně vedlejší účastnice a stěžovatelka musela reagovat na to, že některá dosud existující pracovní místa v nové struktuře minimálně formálně neexistují. Připustí-li soudy naopak, že skutečná podstata pochybení spočívala v uskutečněné organizační změně, přičemž protiprávnost dané výpovědi

je přirozeným důsledkem uváděných nedostatků souvisejících s přípravou a provedením této změny, pak se stěžovatelka dopustila jednoho pochybení a je nutné zajistit, aby ji v plném rozsahu chránil § 257 odst. 2 zákoníku práce. V napadených rozhodnutích soudy zvolily kombinaci těchto dvou přístupů, a to kombinaci, která stěžovatelku v maximální možné míře znevýhodňovala.

29. Měla-li škoda vzniknout výpovědí, nikoli organizační změnou, není závěr soudů o (výlučné) odpovědnosti stěžovatelky za škodu dostatečně a přesvědčivě odůvodněn. Stěžovatelka byla v pozici, kdy musela reagovat na proběhlou organizační změnu, která byla dle obvodního soudu „zcela zásadní“ a „mající přímý vliv na vrcholovou strukturu [České obchodní inspekce] a její fungování“. Výpovědi, které stěžovatelka v reakci na to dala, přitom dle soudu „byly uděleny v souladu s novou organizační strukturou“. S právě citovanými závěry se Ústavnímu soudu jeví závěr obecných soudů, že stěžovatelka zároveň těmito výpověďmi, a právě těmito výpověďmi, zaviněně porušila své pracovní povinnosti a způsobila škodu, jako poněkud rozporný. Pakliže ale byla nová struktura zavedena – a tato podle soudů nepředstavuje škodní událost – tak dání výpovědi, která této struktuře odpovídá, by naopak bylo možno považovat za logický krok.

30. V této souvislosti Ústavní soud dodává, že stěžovatelka také před soudy poukazovala na to, že vedoucí zaměstnanci, které považovala v důsledku organizační změny za nadbytečné, měli své pozice uvedené v pracovních smlouvách, což byla pro stěžovatelku údajně situace, kterou vnímala jako problematickou z hlediska možnosti ponechání těchto zaměstnanců na podobných, ale formálně přece jen odlišných místech. Stěžovatelka v rámci jednání před obvodním soudem dne 22. 5. 2018 uvedla, že proto řešila celou věc s personálním oddělením, jejíž vedoucí stěžovatelku údajně informovala, že smlouvy je potřeba ukončit. Obvodní soud k tomu uvedl, že personální oddělení vypracovalo výpovědi, ale činilo tak na pokyn stěžovatelky, která je schválila a podepsala, čímž za ně nesla odpovědnost. Z hlediska posouzení samotného zavinění nicméně dle názoru Ústavního soudu nelze tyto okolnosti a stěžovatelčiny (tvrzené) kroky v podobě konzultací s personálním oddělením, včetně údajného ujištění personálním oddělením, že jiná cesta než výpověď není možná, opomíjet. Zároveň pak nelze tvrdit, jak činí obvodní soud, že všechny konzultace, které stěžovatelka v souvislosti s personálními změnami činila, byly jen neoficiální.

31. Nadto i ony „neoficiální konzultace“, na které stěžovatelka poukazovala (stěžovatelka údajně své kroky konzultovala s lidmi ze svého okolí), nelze dle mínění Ústavního soudu při posuzování zavinění stěžovatelky zcela pominout. Obvodní soud k tomu uvedl, že probíhaly s lidmi mimo strukturu České obchodní inspekce, kteří navíc s touto strukturou ani nebyli řádně obeznámeni, nicméně to sice může vylučovat spoluzavinění těchto osob, bez dalšího z toho ale neplyne, že těmito konzultacemi stěžovatelka nesledovala předejití možných škod a že (teoreticky) nemohou alespoň částečně svědčit o tom, že nepostupovala nedbale. Uvádí-li přitom obecný soud, že stěžovatelka nemůže přenášet odpovědnost na nižší složky zaměstnavatele, opět tuto odpovědnost vztahuje k organizační změně, neboť uvádí, že od nich „ani potřeba nové organizační struktury“ nevzešla. To je jistě pravda, ale škodní událostí byla samotná výpověď, přičemž dle stěžovatelky to bylo personální oddělení, které přišlo s tím, že jiné řešení než výpověď není. To neznamená, že by za výpovědi byli odpovědní někdo jiný než stěžovatelka, opět to ale může být skutečnost relevantní z hlediska posouzení stěžovatelčina zavinění.

32. Ústavní soud netvrdí, že soudy musejí automaticky vycházet z toho, jak události vedoucí k předmětné výpovědi popsala stěžovatelka. Je ale potřeba, aby se s jejím popisem událostí

řádně vypořádaly. V napadených rozhodnutích tak činily vesměs tím, že stěžovatelce dávaly za vinu přijetí organizačních změn a veškerou škodu i zavinění *de facto* spatřovaly již v tomto kroku. Tak k tomu ale, je-li na každou výpověď pohlíženo jako na samostatnou škodní událost, z výše uvedených důvodů přistupovat nelze, neboť tím dochází k obcházení ochranných mechanismů pracovního práva. V konečném důsledku tak stěžovatelce nebyla poskytnuta náležitá soudní ochrana zaručená čl. 36 odst. 1 Listiny ve spojení s čl. 11 odst. 1 Listiny.

33. Ke zbývajícím námitkám stěžovatelky Ústavní soud porušení jejích ústavně zaručených práv neshledal, když soudy zejména řádně vysvětlily, proč nedošlo k promlčení žalovaného nároku. Zrušením napadených rozhodnutí se stěžovatelce otevírá prostor k opětovnému uplatnění její procesní obrany a ochraně dotčených práv.

V. *Závěr*

34. Ústavní soud dospěl k závěru, že usnesením Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2020 č. j. 21 Cdo 4159/2019–336, rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 12. března 2019 č. j. 30 Co 45/2019-286 a rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. srpna 2018 č. j. 17 C 56/2014-245 byla porušena stěžovatelčina práva zaručená v čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 11 odst. 1 Listiny. Tato rozhodnutí proto podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu zrušil.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 22. února 2022

David Uhlíř
předseda senátu